Landstingsstyrelsen

Yttrande över betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25)

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25) enligt tillförordnade landstingsdirektörens förslag till yttrande.

Landstingsrådsberedningens motivering

Säkerhetsskydd i nödvändig omfattning finnas bland annat vid verksamheter hos landstingen och hos juridiska personer som landstingen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över om verksamheten är av betydelse för rikets säkerhet eller särskilt behöver skyddas mot terrorism.

De nu föreslagna förändringarna syftar till att modernisera regleringen och bättre anpassa den till vad som krävs för att skydda verksamheter som har betydelse för Sveriges säkerhet och till de krav det internationella samarbetet ställer.

Stockholms läns landsting ställer sig i allt väsentligt positivt till en ny säkerhetsskyddslag. Nuvarande reglering behöver moderniseras och få bredare och tydligare ansats samt ett mer nyanserat säkerhetsskydd. Några synpunkter har lämnats i yttrandet, bland annat rörande definitionen av

Sveriges säkerhet, reglering av terroristbrott och kostnaden för nödvändig utbildning.

Beslutsunderlag

Tillförordnade landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 augusti 2015
Förslag till yttrande
Sammanfattning av betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25)

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Säkerhet och beredskap

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-07-08

LS 2015-0683

Handläggare:
Ulf Eriksson

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -08- 11
Dnr LS 2015-0683
Rotel I

Yttrande över betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25)

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25).

Beslutsunderlag

Tillförordnade landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 augusti 2015
Förslag till yttrande
Sammanfattning av betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25)

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25) enligt tillförordnade landstingsdirektörens förslag till yttrande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Stockholms läns landsting ställer sig i allt väsentligt positivt till en ny säkerhetsskyddslag. Vårt yttrande innehåller synpunkter på det som vi tycker är viktigast att beakta.

Nuvarande reglering behöver moderniseras och få bredare och tydligare ansats samt ett mer nyanserat säkerhetsskydd.

Bakgrund
Säkerhetsskydd ska i den omfattning som behövs finnas vid verksamheter hos staten, kommunerna och landstingen, hos juridiska personer som

staten, kommunerna eller landstingen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över samt hos enskilda, om verksamheten är av betydelse för rikets säkerhet eller särskilt behöver skyddas mot terrorism.

Säkerhetsskyddet består på en övergripande nivå av fyra grundläggande förmågor: att förebygga, upptäcka, försvåra och agera på angrepp. Detta gäller inom alla säkerhetsskyddsområdena (fysiskt skydd, informationssäkerhet och säkerhetsprövning). Säkerhetsskyddslagen innehåller också bestämmelser om skyldighet att i vissa fall teckna säkerhetsskyddsavtal vid anlitande av leverantörer samt om utbildning, kontroll och tillsyn.

Huvudsyftet med utredningen av en ny säkerhetsskyddslag är att modernisera regleringen och bättre anpassa den till det som krävs för att skydda verksamheten som har betydelse för Sveriges säkerhet och till de krav det internationella samarbetet ställer.

Synpunkter på betänkandet har tagits in från SLL Säkerhet och beredskap (LSF), SLL informationssäkerhet (LSF), informationssäkerhetssamordnare (vid bland annat SLL IT, Södersjukhuset och Karolinska Universitetssjukhuset, trafikförvaltningen, förvaltningen för utbyggd tunnelbana och enheten för katastrofmedicinsk beredskap (HSF).

I beslutsunderlaget har även yttrande från Sveriges kommuner och landsting tagits i beaktning.

Synpunkter
Stockholms läns landsting lämnar i sitt förslag till yttrande ett antal synpunkter på utredningen.

För att underlätta landstingens och kommunernas bedömning av säkerhetsskydd behöver begreppet *Sveriges säkerhet* tydligare definieras.

Det nuvarande tillägget i säkerhetsskyddslagen om skydd mot terroristbrott, även om brotten inte hotar rikets säkerhet, bör föras över till en ny säkerhetsskyddslag.

Utbildning bör vara en uppgift för säkerhetsstödjande myndigheter. Avgiftsfri utbildning i säkerhetsskydd bör tillhandahållas till landsting och kommuner för att ge dessa grundläggande förutsättningar att lösa uppgiften.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreslagna roll som säkerhetsstödjande myndighet för landsting och kommuner bör utredas vidare.

Utredningen bör kompletteras med fördjupad och systematisk genomgång för vad som anses skyddsvärt inom bland annat hälso- och sjukvård. Vid sådan genomgång bör verksamhetsföreträdare konsulteras.

För övriga synpunkter hänvisas till bifogat yttrande.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Stockholms läns landsting delar i huvudsak utredningens bedömning att förslaget till en ny säkerhetsskyddslag i sig inte är kostnadsdrivande, utan att grunden ligger i lagens åläggande, liksom förändringar i samhällets generella hot- och riskbild.

Stockholms läns landstings erfarenheter visar dock på klara kostnadsökningar i arbetet med att uppfylla säkerhetsskyddslagens ålägganden. Krav på bland annat IT-system, kompetensutveckling och identifiering av skyddsvärda verksamheter inom fler områden än tidigare kommer ställa krav på både ökade resurser och ekonomiska medel.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Henrik Almkvist
Tillförordnad landstingsdirektör

Gunnel Forsberg
Tillförordnad förvaltningschef

Landstingsstyrelsen

YTTRANDE
2015-09-01

Diarienummer
LS 2015-0683

Justitiedepartementet

Yttrande över betänkandet En ny Säkerhetsskyddslag (SOU 2015:25)

Justitiedepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på betänkandet SOU 2015:25 En ny Säkerhetsskyddslag.

Stockholms läns landsting ställer sig positiv till ny Säkerhetsskyddslag.

Nuvarande reglering behöver moderniseras och få bredare och tydligare ansats samt ett mer nyanserat säkerhetsskydd.

Stockholm läns landsting har dock ett antal synpunkter på betänkandet vilka bifogas i vårt svar.

Synpunkter

Terminologi i förslag till säkerhetsskyddslag, 2 kap. Allmänna bestämmelser om säkerhetsskydd

I förslaget står att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska delas in i informationssäkerhetsklass.

Landstinget föreslår att termen informationssäkerhetsklass ersätts med *säkerhetsskyddsklass.*

Termen säkerhetsskyddsklassificerad är specifik för säkerhetsskydd. Termen informationssäkerhetsklass är generisk för allt informationssäkerhetsarbete i offentlig och privat verksamhet och i standarden ISO/IEC 27000-serien förekommer ”klassificering av information”.

Det finns därför en risk för termkonflikter och begreppsförvirring i verksamheter som hanterar både uppgifter som är säkerhetsskydds-klassificerade och sådant som är känsligt i den egna verksamheten.

För verksamheter som till största del hanterar säkerhetsskydds-klassificerade uppgifter torde detta inte utgöra något problem. Men för verksamheter som hanterar stora mängder känsliga uppgifter, men endast en mindre del säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, finns en klar risk för begreppsförvirring då flera informationssäkerhetsmodeller behöver hanteras parallellt.

Ett sätt att komma runt en termkonflikt och underlätta för sådana verksamheter kan vara att enbart använda termen *säkerhetsskyddsklass*.

Nivåer i normskala i Förslag till säkerhetsskyddslag, 2 kap. 3§ Allmänna bestämmelser om säkerhetsskydd

I förslaget beskrivs fyra nivåer i normskalan. Landstinget föreslår beskrivningen ”3. Konfidentiell vid en inte obetydlig skada” ersätts med *3. Konfidentiell vid en skada*.

Säkerhetsskyddsklassen ”Hemlig” beskrivs som uppgifter vars röjande kan leda till ”betydande skada” för Sveriges säkerhet. Valet av ordet ”betydande” i beskrivningen leder till nästkommande nivå ”Konfidentiell”, vilken beskrivs som uppgifter vars röjande kan medföra ”inte obetydlig skada” för Sveriges säkerhet. Av detta följer att nästa lägre skadenivå blir ”obetydlig”. Den vardagliga förståelsen av ordet ”obetydlig” är att man oftast kan bortse från en sådan skada. Den lägsta skadenivån ”Begränsad”, med beskrivningen ”endast ringa skada”, kan därför uppfattas som förvirrande.

Det är naturligt att jämföra med den föreslagna EU-modellen, varför ett förslag kan vara att harmonisera ytterligare med EU-modellen.
Där beskrivs ”EU Secret” med texten ”seriously harm”, ”EU Confidential” med ”harm” och ”EU Restricted” med ”disadvantageous”. I den språkliga form som föreslås passar dock ”ringa skada” bättre än ”till nackdel” som förklaring av nivån ”Begränsad”.

Förslag till säkerhetsskyddsförordning, 1 kap. Tillämpningsområde och definitioner.

Landstinget föreslår att *utbildning* bör vara en uppgift för säkerhetsskyddsstödjande myndigheter och bör därför nämnas i 4§.

Förslag till säkerhetsskyddsförordning, 9 kap. Föreskrifter, rådgivning och tillsyn

Landstinget föreslår att kapitlets rubricering bör lyda *Föreskrifter, utbildning, rådgivning och tillsyn* och att *Utbildning* bör ha en egen underrubrik i kapitlet.

Landstinget föreslår att säkerhetsstödjande myndighet ska tillhandahålla avgiftsfri utbildning i säkerhetsskydd till kommuner och landsting för att ge dessa grundläggande förutsättningar att lösa uppgiften.

Förslag till säkerhetsskyddsförordning, 1 kap. 4§ samt 9 kap. 9§, tillsynsansvar.

Enligt förslag till ny säkerhetsskyddsförordning 1 kap. 4§ samt 9 kap. 9§ föreslås Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) vara säkerhetsskyddsstödjande myndighet för kommuner och landsting och därmed ha ansvar för rådgivning och tillsyn för kommuner och landsting.

Utredningens kap. 21 behandlar endast frågan på ett generellt plan och konstaterar att MSB bör ta över tillsynsansvaret från Säkerhetspolisen. Landstinget finner det därför önskvärt att frågan om tillsyn över kommuner och landsting utreds vidare innan beslut fattas om ändring i detta avseende.

Krav på IT-system i Förslag till säkerhetsskyddsförordning, 4 kap. Informationssäkerhet

I förslag till säkerhetsskyddsförordning 4 kap. 3§ beskrivs krav på IT-system som ska användas för behandling av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Kraven omfattar funktioner för behörighetskontroll, registrering av händelser, skydd mot obehörig avlyssning, intrångsskydd, skydd mot skadlig kod, skydd mot röjande signaler samt ackreditering.

Mot bakgrund av denna bredare ansats förefaller motsvarande krav saknas i 4 kap. 3§ gällande IT-system som är av betydelse för säkerhetskänslig verksamhet, men som inte behandlar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, till exempel SCADA-system. För att uppnå skydd för sådana IT-system är det önskvärt att det i förordningen ställs krav på åtminstone funktioner för behörighetskontroll, registrering av händelser (säkerhetsloggning) samt mot obehörigt intrång. Därutöver är det även önskvärt med krav på skydd mot skadlig kod samt ackreditering.

Landstinget föreslår därför en kompletterande förordningstext i tillägg som nytt andra stycke i 4 kap. 3§, exempelvis ”*Ett IT-system som är av motvarande betydelse för Sveriges säkerhet men inte behandlar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska, om det inte är uppenbart obehövligt, vara försett med funktioner för behörighetskontroll, registrering av händelser i systemet som är av betydelse för säkerheten, samt intrångsskydd*”, samt att nuvarande skrivning i 4 kap. 3§, andra stycket om ackreditering ”enligt första stycket får inte tas i drift förrän...” därefter ska tas bort och ersättas med en skrivning i 4 kap. 3§, nytt tredje stycke ”*IT-system enligt första eller andra stycket får inte tas i drift förrän...*”.

Om det bedöms att denna typ av krav inte ska ställas i förordning är det önskvärt att det istället i instruktion till myndigheter framgår att motsvarande ska ställas i föreskrifter på området.

11.2 En fortsatt utgångspunkt i begreppet rikets säkerhet

Landstinget delar inte utredningens bedömning att begreppet Sveriges säkerhet (som endast är en språklig ändring från nuvarande rikets säkerhet) är tillräckligt för att sammantaget beskriva de för nationen, från ett säkerhetsskyddsperspektiv, primärt skyddsvärda verksamheterna. För att underlätta kommunerna och landstingens bedömning av säkerhetsskydd behöver begreppet tydligt definieras med kriterier för vad som anses vara av betydelse för Sveriges säkerhet.

Landstinget delar inte heller utredningens bedömning att det nuvarande tillägget om skydd mot terroristbrott, även om brotten inte hotar rikets säkerhet, inte ska föras över till en ny säkerhetsskyddslag. Denna förändring, tillsammans med avsaknaden av tydlig definition gällande begreppet Sveriges säkerhet, riskerar att försvåra för kommuner och landsting att tillämpa säkerhetsskyddslagen på verksamheter som kan vara hotade av terroristbrott, även om verksamheten inte primärt påverkar Sveriges säkerhet. Erfarenheter från omvärlden visar att även verksamheter som inte har nationell betydelse kan bli mål för terrorism.

Landstinget föreslår därför att nuvarande tillägg om skydd mot terroristbrott bör föras över till den nya säkerhetsskyddslagen.

13.1 Inom vilka samhällssektorer finns särskilda skyddsvärda funktioner? Hälso- och sjukvård

Utredningen konstaterar att antagonistiska aktörers avsikter kan riktas mot till exempel akutsjukvård, läkemedels- och materialförsörjning samt smittskydd.
För att utgöra särskilt skyddsvärda funktioner måste det dock vara fråga om kritisk verksamhet, till exempel centrala läkemedelslager eller laboratorier som hanterar smittämnen som vid ett antagonistiskt angrepp kan innebära allvarlig fara för människors liv eller hälsa.

Landstinget vill påpeka brist i utredningen då företrädare för hälso- och sjukvård inte har inkluderats i utredningens expertgrupp. Det leder till att utredningens genomgång av skyddsvärda funktioner inom hälso- och sjukvård blir summarisk och bristande.

Redan idag är det problem för landstingen att bedöma om säkerhetsskyddslagen är tillämplig på verksamheten. Med de nya skrivningarna i utredningen och utredningens summariska genomgång av skyddsvärda funktioner riskerar svårigheterna för landstingen att bli ännu större.

Landstinget föreslår att utredningen bör kompletteras med fördjupad och systematiskt genomgång för vad som anses skyddsvärt. Vid en sådan genomgång bör verksamhetsföreträdare konsulteras.

18.8 Ett uttryckligt krav på restriktivitet vid placering i säkerhetsklass

Utredningen föreslår ett krav på restriktiv tillämpning i fråga om placering av anställning i säkerhetsklass införs i säkerhetsskyddslagen.

Landstinget bedömer att det i nuläget sannolikt förekommer alltför omfattande bedömningar när det gäller att placera i säkerhetsklass och att det i hög grad beror på bristfälligt stöd, vägledning och utbildning från säkerhetsskyddsstödjande myndighet. Om sådan restriktivitet ska få genomslag krävs att landsting och kommuner tillhandahåller utbildning och rådgivning från säkerhetsskyddsstödjande myndighet.

23.2 Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser medför vårt förslag

Landstinget delar i huvudsak utredningens bedömning att förslaget till ny säkerhetsskyddslag i sig inte är kostnadsdrivande, utan att grunden ligger i lagens ålägganden, liksom förändringar i samhällets generella hot- och riskbild.

Landstingets erfarenheter visar dock på klara kostnadsökningar i arbetet med att uppfylla säkerhetsskyddslagens ålägganden. Krav på bland annat IT-system, kompetensutveckling och identifiering av skyddsvärda verksamheter inom fler områden än tidigare kommer ställa kräv på både ökade resurser och ekonomiska medel.

Övriga synpunkter

Tillfällig uppklassning av skyddsvärdet

Landstinget vill påpeka att det i utredningen saknas en tidsdimension, beroende på situation och läge, där viss geografisk, infrastrukturell information inte bör delges på grund av den aktuella lokala hotbilden dvs. en tillfällig uppklassning av skyddsvärdet behöver kunna göras.

Offshoring

Utredningen bör tydliggöra vilka konsekvenser offshoring (utlokalisering av varor och tjänster till annat land) har för Sveriges säkerhet. I möjligaste mån bör detta område styras via lagstiftning.

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -05- 07
Dnr LS 2015-0683

Sammanfattning

Förslag

Vi föreslår att säkerhetsskyddslagen ersätts av en ny lag. Även den nya lagen bör benämnas säkerhetsskyddslag. En ny lag ska svara mot de förändrade kraven på säkerhetsskyddet, bl.a. avseende utvecklingen på informationsteknikområdet, en ökad internationell samverkan, en ökad sårbarhet i samhällsviktiga funktioner och att säkerhetskänslig verksamhet i allt större omfattning bedrivs i enskild regi.

En bredare ansats för lagen innebär bl.a. att tillgänglighets- och riktighetsaspekterna av information och it-system lyfts fram. På detta sätt vidgas tillämpningsområdet till att ge ett skydd för informationstillgångar i samhällsviktig verksamhet som inte behöver ett skydd från ett konfidentialitetsperspektiv.

Den nya lagen ska medge ett nyanserat säkerhetsskydd som bygger på fyra informationssäkerhetsklasser av internationell modell. Informationssäkerhetsklasserna påverkar utformningen av säkerhetsskyddsåtgärderna informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet. Säkerhetsskyddsanalysen får en central roll och ska leda till slutsatser om hur säkerhetsskyddet i en verksamhet bör utformas. Vad verksamhetsansvaret innebär i fråga om säkerhetsskydd förtydligas.

Lagen ska på ett tydligare sätt än i dag ge stöd för internationella säkerhetsskyddsåtaganden och internationell samverkan, bl.a. genom möjligheten att utfärda säkerhetsintyg för personer och leverantörer.

Uppdraget

Ett huvudsyfte med uppdraget är att modernisera regleringen och att bättre anpassa den till det som krävs för att skydda verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet och till de krav det internationella samarbetet ställer.

Bakgrund

Den gällande regleringen

Säkerhetsskydd ska i den omfattning som behövs finnas vid verksamhet hos staten, kommunerna och landstingen, hos juridiska personer som staten, kommunerna eller landstingen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över samt hos enskilda, om verksamheten är av betydelse för rikets säkerhet eller särskilt behöver skyddas mot terrorism. Säkerhetsskyddet ska förebygga att uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet obehörigen röjs, ändras eller förstörs (informationssäkerhet), att obehöriga får tillträde till platser där de kan få tillgång till sådana uppgifter eller där verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet bedrivs (tillträdesbegränsning) samt att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet (säkerhetsprövning). Säkerhetsskyddet ska även i övrigt förebygga terrorism.

Säkerhetsskyddslagen innehåller också bestämmelser om skyldighet att i vissa fall teckna säkerhetsskyddsavtal vid anlitande av leverantörer samt om utbildning, kontroll och tillsyn. Närmare bestämmelser om säkerhetsskydd finns i den till lagen hörande säkerhetsskyddsförordningen.

Närliggande reglering

Av betydelse för säkerhetsskyddet är bl.a. reglering avseende luftfartsskydd, hamnskydd och sjöfartsskydd, reglering om kärnteknisk verksamhet och strålskydd, skydd för landskapsinformation och reglering avseende samhällsskydd och beredskap. Vidare finns ett nära

samband mellan säkerhetsskyddslagstiftningen och reglerna om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Folkrättsliga förpliktelser avseende säkerhetsskydd

Sveriges internationella säkerhetsskyddsåtaganden har ökat markant, bl.a. när det gäller generella säkerhetsskyddsöverenskommelser med andra stater och mellanfolkliga organisationer.

Syftet med en generell säkerhetsskyddsöverenskommelse är att två eller flera länder (eller mellanfolkliga organisationer) på ett säkert sätt ska kunna utbyta uppgifter som berör nationell säkerhet.

Av internationella åtaganden följer att det ska finnas ett utpekat organ som har ett nationellt ansvar för säkerhetsskyddsfrågor och som är kontaktorganisation i internationella säkerhetsskyddsärenden.

Myndigheter med uppgifter enligt säkerhetsskyddslagstiftningen

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten har ett särskilt ansvar för säkerhetsskyddet, bl.a. genom att myndigheterna har det huvudsakliga ansvaret för tillsyn och tillämpningsföreskrifter. Därutöver har bl.a. Affärsverket svenska kraftnät, Post- och telestyrelsen och Transportstyrelsen fått ansvar för att i fråga om vissa enskilda verksamheter besluta om placering i säkerhetsklass och registerkontroll samt kontrollera säkerhetsskyddet.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden prövar om uppgifter som kommer fram vid registerkontroll ska lämnas ut för säkerhetsprövning.

Försvarets materielverk får under vissa omständigheter ingå avtal om säkerhetsskydd med företag, om det behövs för att företaget ska kunna delta i internationella uppdrag.

Internationell utblick

Vi har studerat regelverken i Danmark, Finland, Nederländerna, Norge och Tjeckien.

Hot och förändringsfaktorer

Begreppet rikets säkerhet har kommit att förknippas med framför allt militära förhållanden. Samtidigt har utvecklingen gått mot att andra för samhället viktiga verksamheter fått en allt större betydelse från säkerhetsskyddssynpunkt. Främmande staters underrättelseverksamhet har breddats mot forskning och utveckling inom civila områden samt mot politiska frågor och information som rör samhällsviktiga system. Elektroniska angrepp betraktas som ett av de allvarligare hoten. Samtidigt kvarstår underrättelsehotet mot militära förhållanden och mot information av betydelse för försvaret av Sverige. Den ökade koncentrationen till ett fåtal företag som tillhandahåller tjänster till myndigheter särskilt på it-området och som därmed får tillgång till stora mängder information kan medföra en ökad sårbarhet.

Våra överväganden

Utgångspunkter för en reformerad säkerhetsskyddslagstiftning

En reformerad säkerhetsskyddslagstiftning bör i vissa delar bygga på tidigare reglering. Vi anser att syftet med lagstiftningen ska vara att säkerställa ett tillräckligt skydd för det som är mest skyddsvärt för nationen, att den ska vara verksamhetsorienterad, att den ska ge ett förebyggande skydd mot i huvudsak antagonistiska hot, att den ska omfatta samverkande säkerhetsskyddsåtgärder för information, personer och verksamhet, samt att den nuvarande organisatoriska indelningen avseende bl.a. verkställighetsföreskrifter och tillsyn bör finnas kvar.

Säkerhetsskyddslagen behöver dock *utvecklas* när det gäller Sveriges internationella åtaganden på säkerhetsskyddsområdet och informationssäkerhetsperspektiven tillgänglighet och riktighet. Vidare behöver lagen *förtydligas* avseende att den ska tillämpas i såväl allmän som enskild verksamhet. Det innebär att våra överväganden inriktas på att klargöra lagens skyddsintressen och dess tillämpningsområde. Sammantaget medför det behov av en justerad beskrivning av lagens syfte och av en delvis förändrad systematik.

Lagens syfte

Den nuvarande lagen är uppbyggd utifrån begreppen rikets säkerhet och skydd mot terrorism. Vi har sett behov av att ompröva också den delen av lagstiftningen. En utgångspunkt har varit att skydd mot terrorism, som snarare hör till frågan *mot vad* behövs ett skydd, inte bör ingå i en beskrivning av vad som ska skyddas.

Rikets säkerhet är en för säkerhetsskyddet lämplig avgränsning. Vi delar den uppfattning om innebörden av begreppet som regeringen gett uttryck för vid översynen av spioneribestämmelsen, nämligen att skyddsvärda verksamheter kan finnas inom fler samhällsområden än tidigare.

Vi delar också uppfattningen att *Sveriges säkerhet* är en lämpligare benämning. Vi har övervägt om tillämpningsområdet kan göras tydligare genom någon form av komplettande skrivning, t.ex. en exemplifiering av olika slag av civila och militära verksamheter eller genom en hänvisning till övriga vitala säkerhetsintressen. Sådana lösningar kan dock riskera att få en motsatt effekt än den avsedda. Vi har därför stannat vid att det skyddsvärda området ska beskrivas som *verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet*.

Sverige har ingått överenskommelser om säkerhetsskydd med andra stater och mellanfolkliga organisationer. Det är därför viktigt med en större tydlighet om de krav på säkerhetsskydd som sådana åtaganden innebär. Vi föreslår därför att säkerhetsskyddslagens tillämpningsområde ska omfatta även verksamhet som avses i ett för Sverige förpliktande åtagande om säkerhetsskydd (*internationellt säkerhetsskyddsåtagande*).

Som en samlande benämning för dessa huvudkomponenter i säkerhetsskyddslagen föreslår vi *säkerhetskänslig verksamhet*. Innebörden av detta för lagen centrala begrepp är således verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet samt verksamhet som omfattas av ett internationellt säkerhetsskyddsåtagande.

I fråga om vad lagen ska skydda *mot* har vi gjort bedömningen att det är bra med en fortsatt tydlighet om att säkerhetsskydd främst handlar om skydd mot antagonistiska hot bl.a. spioneri, sabotage och terroristbrott.

Det skydd som avser annat obehörigt röjande, ändrande, otillgängliggörande eller förstörande av uppgifter som är säkerhetskänsliga bör även i fortsättningen komma till uttryck i

bestämmelsen om vad säkerhetsskyddslagen ska skydda mot. Vi föreslår att det skyddet ska omfatta också uppgifter som ska skyddas enligt internationella säkerhetsskyddsåtaganden.

Säkerhetskänslig verksamhet – två huvudsakliga inriktningar

I dag utgår säkerhetsskyddslagen från att behov av säkerhetsskydd främst handlar om skydd av hemliga uppgifter. Kopplingen till offentlighets- och sekretesslagen kan ge intryck av att säkerhetsskydd främst är en angelägenhet för myndigheter och andra offentliga organ för vilka den lagen är tillämplig. Därutöver handlar det om ett säkerhetsskydd med inriktning att skydda mot terrorism för flygplatser och byggnader, anläggningar m.m. som enligt skyddslagen är skyddsobjekt. Sådana avgränsningar är i dag för snäva och medför eller riskerar att medföra att t.ex. verksamheter som är av betydelse för att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner faller utanför tillämpningsområdet. Ett första steg är en ändrad systematik som bl.a. tydligare innefattar sådan säkerhetskänslig verksamhet som bedrivs hos enskilda. Vi föreslår att beskrivningen av säkerhetsskyddet ska utgå från två huvudsakliga inriktningar.

Säkerhetsskyddet ska inriktas mot verksamhet som innebär *hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.* Det ska innefatta skydd av uppgifter som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som ska skyddas enligt ett internationellt säkerhetsskyddsåtagande och som till sin natur är sådana uppgifter som avses i bestämmelser om sekretess. Det innebär således en vidare ram än enligt den nuvarande lagen som utgår från begreppet hemliga uppgifter.

Därutöver ska säkerhetsskyddet inriktas mot verksamheter som av annan anledning behöver ett säkerhetsskydd (*i övrigt säkerhetskänslig verksamhet*). Det motsvarar delvis vad som i dag skyddas inom ramen för skydd mot terrorism, dvs. i huvudsak verksamhet vid skyddsobjekt, flygplatser och vissa verksamheter som ska skyddas enligt folkrättsliga åtaganden om luftfartsskydd, hamnskydd och sjöfartsskydd. Det skyddsvärda området bör inte avgränsas genom regleringen om skyddsobjekt, utan ska utformas så att det även kan innefatta annan säkerhetskänslig verksamhet, t.ex. hantering av it-system eller sammanställningar av uppgifter som är

av central betydelse för ett fungerande samhälle eller verksamhet som behöver skyddas på den grunden att den kan utnyttjas för att skada nationen, t.ex. vissa verksamheter inom det kärntekniska området.

Vad ska skyddas – säkerhetsskyddsanalys

Svaret på frågan vilka tillgångar och funktioner i verksamheter som behöver säkerhetsskydd varierar över tid och kommer därför att behöva omprövas kontinuerligt. Frågan måste bl.a. därför besvaras på verksamhetsnivå.

Säkerhetsskyddsanalysens centrala funktion för säkerhetsskyddet behöver bl.a. därför lyftas fram. En bestämmelse om att den som är ansvarig för säkerhetskänslig verksamhet ska se till att behovet av säkerhetsskydd för den egna verksamheten utreds bör därför tas in i lagen.

Genom säkerhetsskyddsanalysen ska säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och vad som i övrigt behöver ett säkerhetsskydd identifieras samt säkerhetshot och potentiella konsekvenser, sårbarheter och behovet av säkerhetsskyddsåtgärder bedömas. Analysen ska ligga till grund för planeringen av verksamhetens säkerhetsskydd.

I det bredare arbetet med att stärka skyddet av samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur utförs risk- och sårbarhetsanalyser. Säkerhetsskyddsanalysen bör så långt som möjligt samordnas med sådana analyser.

Ett tydligare verksamhetsansvar

Vi föreslår att regleringen av för vilka verksamheter lagen gäller förenklas. Vi ser inget behov av någon uppdelning mellan företagsformer över vilket det allmänna har ett rättsligt bestämmande inflytande och företagsformer där ett sådant inflytande inte finns. Lagen ska därför gälla för verksamhet hos staten, kommuner, landsting och enskilda som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller omfattas av ett internationellt säkerhetsskyddsåtagande (säkerhetskänslig verksamhet).

I dag finns inte i säkerhetsskyddslagen någon bestämmelse som sammanfattar vad som är följden av att lagen är tillämplig. Vi före-

slår därför att det i lagen uttrycks att den som ansvarar för en säkerhetskänslig verksamhet ska utreda behovet av säkerhetsskydd, se till att säkerhetsskyddsåtgärder vidtas, kontrollera att bestämmelserna om säkerhetsskydd följs samt lämna uppgifter som följer av viss angiven rapporteringsskyldighet till utsedda tillsynsmyndigheter.

Ett system av samverkande säkerhetsskyddsåtgärder

Samverkande säkerhetsskyddsåtgärder

Vi anser att indelningen i tre säkerhetsskyddsåtgärder ska bestå i en ny lag. De tre säkerhetsskyddsåtgärderna, som bör benämnas informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet, samverkar och utgör ett sammanhållet system för skydd av säkerhetskänslig verksamhet. Säkerhetsskyddsåtgärderna kan kombineras på olika sätt för att optimera skyddseffekten. Ett sådant synsätt leder till ett balanserat och kostnadseffektivt säkerhetsskydd. Grunden för vilka säkerhetsskyddsåtgärder som ska vidtas läggs i säkerhetsskyddsanalysen, och dessa åtgärder ska sedan konkretiseras i en säkerhetsskyddsplan.

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska delas in i fyra informationssäkerhetsklasser efter den skada som kan uppstå om uppgifterna röjs. De fyra klasserna ska benämnas kvalificerat hemlig, hemlig, konfidentiell och begränsad. Indelningen i informationssäkerhetsklasser är grunden för utformningen av den del av säkerhetsskyddsåtgärderna informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet som tar sikte på skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

En bestämmelse om indelning av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska finnas i säkerhetsskyddslagen eftersom denna indelning är av central betydelse för hur säkerhetsskyddet ska utformas.

Informationssäkerhet

Enligt vårt förslag ska säkerhetsskyddsåtgärden informationssäkerhet vara uppdelad i två moment. Det första tar sikte på skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter för att förebygga att uppgifterna röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs. I informationssäkerhetssammanhang brukar man tala om skydd för konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

I det andra momentet är inriktningen att åtgärderna ska förebygga skadlig inverkan på informationstillgångar som *annars* är av betydelse för säkerhetskänslig verksamhet. I detta fall är det därför enbart riktighets- och tillgänglighetshänsyn som gör sig gällande. Med informationstillgångar avses information och informationssystem i vid bemärkelse, dvs. uppgifter, handlingar och tekniska system som används för att i olika avseenden elektroniskt kommunicera och i övrigt behandla uppgifter.

Informationssäkerhet innebär åtgärder av olika slag för att skydda information som är av betydelse för säkerhetskänslig verksamhet. Sådan information förekommer i olika miljöer och verksamheter och hanteras och används på flera olika sätt. Därför måste säkerhetsskyddsåtgärderna anpassas till de skiftande förutsättningarna. Uppgifternas form saknar i sammanhanget betydelse, och åtgärderna måste avse uppgifterna som sådana dvs. såväl uppgifter på papper som elektroniskt lagrade och kommunicerade uppgifter samt uppgifter som kan läsas ut ur t.ex. bilder eller materiel.

Fysisk säkerhet

Enligt vårt förslag ska fysisk säkerhet innefatta sådana säkerhetsskyddsåtgärder som ska förebygga dels att obehöriga får tillträde till områden, byggnader, andra anläggningar eller objekt där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där i övrigt säkerhetskänslig verksamhet bedrivs, dels skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt. Den nya benämningen svarar bättre mot åtgärderna än den nuvarande benämningen tillträdesbegränsning.

Personalsäkerhet

Syftet med personalsäkerhet

Vi föreslår att syftet med säkerhetsskyddsåtgärden *personalsäkerhet* ska anges vara dels att förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som av annan anledning är säkerhetskänslig (*säkerhetsprövning*), dels att säkerställa att de som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har en tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd (*utbildning i säkerhetsskydd*).

En övergång till säkerhetsklarering?

Enligt direktiven ska vi överväga en förändring av nuvarande säkerhetsprövning mot ett system med inslag av säkerhetsklarering. Redovisningen i direktiven utgår i det avseendet från de förändringar som samarbetet med andra länder och mellanfolkliga organisationer påkallar.

Erfarenheter som kan dras utifrån den internationella utblicken visar att i fråga om klarering likheterna med den svenska modellen är större än olikheterna. Det handlar överlag mer om formella skillnader än om skillnader i sak. Systemen för klarering i de länder vi har studerat skiljer sig dessutom sinsemellan åt i flera avseenden.

Vid en jämförelse med den svenska säkerhetsprövningen är vårt intryck att underlagen i klareringsmodellerna i högre grad är mer summariska och inte sällan bygger på enbart uppgifter om tidigare brottslighet. Som vi ser det innebär vidare en ordning med ett klareringsförfarande ett avsteg från den viktiga principen om ett verksamhetsanpassat säkerhetsskydd. Att prövningen ska anpassas till den specifika befattningen är angeläget inte enbart utifrån behovet av ett för den ifrågavarande verksamheten väl anpassat säkerhetsskydd utan också för den som prövningen avser.

Sammantaget har det inte för skyddet av verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet kommit fram några påtagliga behov av ett intygsförfarande. Behoven hör i stället samman med utlandstjänstgöring och liknande. Det finns mervärden i nuvarande system

som i viss utsträckning kan behöva förstärkas men som i stället kan riskera att försvagas vid en övergång till ett klareringssystem.

För att tillgodose krav som följer av internationella säkerhetsskyddsåtaganden behöver grunderna för och underlaget vid säkerhetsprövningen ansluta till det sätt att klassificera information i en fyrgradig skala som vi har föreslagit. En sådan anpassning kan åstadkommas genom en justering av grunderna för placering av anställningar i säkerhetsklass. Det finns vidare behov av en reglering som tydligt ger stöd för att utfärda internationellt sett inom säkerhetsskyddsområdet accepterade intyg. Sådana förändringar kan genomföras också inom ramen för nuvarande system för säkerhetsprövning (se vidare nedan under rubriken Internationell samverkan).

Vi har alltså kommit fram till att säkerhetsprövningen inte bör utvecklas mot ett s.k. klareringssystem. En sådan förändring behövs inte för att kunna uppfylla krav som följer av internationella säkerhetsskyddsåtaganden och är inte heller av annan anledning att föredra.

Säkerhetsprövning

Vad som ska bedömas inom ramen för säkerhetsprövningen är liksom i dag pålitlighet och lojalitet. Av förarbeten till gällande säkerhetsskyddslag framgår att det innebär ett behov av att utreda och ta ställning till om t.ex. missbruk av olika slag eller förbindelser med andra länder innebär att den kontrollerade kan löpa en särskild risk att utsättas för påtryckningar. Det kan innebära att det är nödvändigt att ställa frågor om personliga förhållanden som kan vara känsliga för den som kontrollen avser. Vi föreslår att det i lagtexten tydligt anges att säkerhetsprövningen innebär att omständigheter som kan antas innebära sårbarheter i säkerhetshänseende ska beaktas.

Säkerhetsskyddslagens bestämmelser om säkerhetsprövning bör i stora delar föras över till en reformerad säkerhetsskyddslag. I vissa avseenden har vi sett behov av förtydliganden. Vårt förslag innebär att det också av lagen tydligare framgår att prövningen förutsätter en grundutredning som, i den utsträckning som följer av bestämmelserna om placering i säkerhetsklass, ska kompletteras med

registerkontroll och särskild personutredning. Med grundutredning avses således bl.a. intervju eller annan form av uppgiftsinhämtning.

Vidare föreslår vi att det av lagtexten tydligt ska framgå att säkerhetsprövningen innebär krav på uppföljning under hela den tid deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår.

Placering i säkerhetsklass

Bestämmelserna om placering av anställningar i säkerhetsklass anpassas till förslaget om en övergång från skydd av hemliga uppgifter till skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och till förslaget om att skyddsnivån för sådana uppgifter ska bestämmas av uppgiftens informationssäkerhetsklass.

Att den berörde får del av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som klassificerats som kvalificerat hemliga, hemliga eller konfidentiella ska styra placeringen i säkerhetsklass. Om uppgifter på en högre skyddsnivå förekommer endast i mindre omfattning, ska dock anställningen placeras i nästa lägre klass.

Bestämmelserna om placering i säkerhetsklass utvidgas till att omfatta även anställningar i verksamhet som, även om den inte innebär hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, är säkerhetskänslig (i övrigt säkerhetskänslig verksamhet). Den nya grunden för placering i säkerhetsklass innebär att den registerkontroll som i dag görs med stöd av 14 § säkerhetsskyddslagen (skydd mot terrorism) inordnas i systemet med säkerhetsklassplaceringar.

Att den anställde till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka synnerligen allvarlig skada, allvarlig skada eller en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet ska styra placeringen i säkerhetsklass.

Medborgarskapskravet tas bort

Vi har kommit fram till att svenskt medborgarskap inte ska vara ett behörighetsgrundande krav för att inneha en säkerhetsklassad anställning hos staten, kommuner eller landsting och att det kravet således inte ska föras över till en reformerad säkerhetsskyddslag. Det innebär dock inte att avsaknaden av svenskt medborgarskap är

utan betydelse. Den omständigheten att en person saknar svenskt medborgarskap får i stället, på samma sätt som t.ex. innehav av annat medborgarskap jämte ett svenskt, närmare utredas och vägas in vid säkerhetsprövningen.

Ett uttryckligt krav på restriktivitet vid placering i säkerhetsklass

Ett krav på restriktiv tillämpning i fråga om placering av anställningar i säkerhetsklass ska införas i säkerhetsskyddslagen. Av en sådan bestämmelse ska framgå att den som beslutar om placering av en anställning i säkerhetsklass ska noga pröva behovet och att sådan placering får göras endast om skyddsbehovet inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Utlämnande av uppgifter som kommit fram vid registerkontroll

Den nuvarande ordningen där uppgifter efter registerkontroll får lämnas ut endast efter en relevansprövning av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden bör inte ändras.

Vem ska besluta om placering i säkerhetsklass?

Behörigheten att besluta om placering av anställningar i säkerhetsklass ska bygga på nuvarande beslutsordning där regeringen, med undantag för riksdagens förvaltningsområde, ytterst har beslutanderätten men kan överlåta den till myndigheter, kommuner och landsting och, om det finns särskilda skäl, vissa företag.

I huvudsak ska endast den som beslutar om placering i säkerhetsklass ha behörighet att från Säkerhetspolisen få uppgifter vid registerkontroll.

Ansvaret för säkerhetsprövningen

Den verksamhet som avser att anställa någon eller på annat sätt låta någon delta i säkerhetskänslig verksamhet ansvarar för säkerhetsprövningen och avgör självständigt om personen är lämplig från säkerhetssynpunkt. En delvis avvikande ordning gäller på vissa

områden bl.a. i fråga om verksamhet som omfattas av krav på luftfartsskydd och för leverantörer där villkoren för säkerhetsskyddet bestäms i ett säkerhetsskyddsavtal.

Skyddet för uppgifter om enskildas personliga förhållanden

Säkerhetsprövningen kan innebära att för den enskilde synnerligen känsliga uppgifter hämtas in av den presumtive arbetsgivaren eller den som annars ska göra säkerhetsprövningen. Det är därför viktigt att det finns ett skydd för att uppgifterna inte används för annat ändamål än det avsedda. Vår bedömning är att skyddet i dag inte i alla avseenden är tillräckligt. Vi föreslår därför en ändring i offentlighets- och sekretesslagen och en, i fråga om enskild verksamhet, kompletterade tystnadspliktsbestämmelse i säkerhetsskyddslagen.

Säkerhetsskyddad upphandling

Säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal bör behållas i en ny lagstiftning. Bestämmelserna om säkerhetsskyddad upphandling och säkerhetsskyddsavtal ska gälla för upphandlingar eller ingående av kontrakt där det förekommer information i informationssäkerhetsklassen konfidentiell eller däröver, eller som i övrigt avser säkerhetskänslig verksamhet av motsvarande betydelse för Sveriges säkerhet. Skälet till det är att kraven på att säkerhetsskyddad upphandling genomförs ska korrespondera mot andra krav på säkerhetsskydd.

I säkerhetsskyddsavtalen ska villkor anges för hur krav på säkerhetsskydd ska tillgodoses av leverantören.

Även fortsättningsvis bör säkerhetsskyddsavtal ingås av staten, kommuner och landsting, men vi anser att andra som har behov av sådana avtal bör kunna begära detta hos en myndighet som regeringen bestämmer, i första hand en säkerhetsskyddsstödjande myndighet. Om det finns särskilda skäl, bör en enskild kunna ingå säkerhetsskyddsavtal.

Internationell samverkan

Vi föreslår att Försvarsmakten får i uppgift att vara nationell säkerhetsmyndighet. Försvarsmakten ska dock, i fråga om andra ärenden än sådana som rör registerkontroll och säkerhetsintyg för person, till Säkerhetspolisen lämna över ärenden som främst rör Säkerhetspolisens tillsynsområde. Vi föreslår också att Försvarets materielverk får i uppgift att vara nationell industrisäkerhetsmyndighet. Försvarsmakten och Försvarets materielverk bör ges rätt att utfärda föreskrifter för respektive ansvarsområden.

Säkerhetsintyg för *person* får utfärdas om behov av sådant intyg finns vid internationell samverkan avseende säkerhetskänslig verksamhet, eller om intyget kan underlätta för en person som har hemvist i Sverige att delta i en verksamhet som en annan stat eller en mellanfolklig organisation bedömer vara i behov av säkerhetsskydd.

Säkerhetsintyg för *leverantör* får utfärdas om behov av sådant intyg finns vid internationell samverkan avseende säkerhetskänslig verksamhet, eller om intyget kan underlätta för en leverantör som har sitt säte i Sverige att delta i en verksamhet som en annan stat eller en mellanfolklig organisation bedömer vara i behov av säkerhetsskydd.

Gemensamt för båda slagen av intyg är att dessa i princip får utfärdas endast om deltagandet avser verksamhet i eller för en stat eller mellanfolklig organisation som omfattas av ett internationellt säkerhetsskyddsåtagande.

Tillsyn, föreskrifter och rapportering

Det finns brister som i vissa fall är allvarliga vad gäller att uppfylla säkerhetsskyddslagens bestämmelser och intentioner. I några avseenden beror det på förhållanden som inte går att påverka genom en reformerad säkerhetsskyddslagstiftning. Vad i övrigt gäller bristerna i säkerhetsskyddet är det vår bedömning att de i en relativt stor utsträckning kan relateras till otydlig lagstiftning och bristfällig kunskap om hur lagstiftningens krav påverkar och kan tillgodoses i den egna verksamheten. Tillsyn kan endast i begränsad omfattning påverka sådana brister.

Vår bedömning är att tillsynen bör bedrivas under i huvudsak samma former som i dag. Behovet av råd och stöd är framträdande särskilt i fråga om enskilda som bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Tillräckliga skäl föreligger för närvarande inte att föreslå en så genomgripande förändring av tillsynens inriktning och genomförande som sanktioner skulle medföra. Frågan bör dock följas upp när en reformerad säkerhetsskyddslag har varit i kraft en tid.

I fråga om organisationen av tillsynen föreslår vi bl.a. ett förenklat samrådsförfarande för de inblandade myndigheterna. Säkerhetspolisen och Försvarsmakten som har det huvudsakliga ansvaret för tillsynen av säkerhetsskyddet kan då också arbeta mer effektivt med tillsynen. Vi föreslår också att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap tar över det tillsynsansvar som länsstyrelserna har gentemot vissa enskilda verksamheter samt även Säkerhetspolisens tillsynsansvar för kommuner och landsting.

Rätten att meddela föreskrifter bör i huvudsak vara densamma som i nuvarande säkerhetsskyddslagstiftning. Det innebär att föreskriftsrätten fördelas främst mellan Säkerhetspolisen och Försvarsmakten.

I fråga om rapportering föreslår vi bl.a. att myndigheter och andra som säkerhetsskyddslagstiftningen gäller för och som får kännedom om säkerhetshotande verksamhet av allvarlig karaktär eller misstänker sådan verksamhet ska vara skyldiga att rapportera förhållandet till Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten. Det kan t.ex. vara fråga om incidenter där angreppen är av kvalificerad art eller tyder på en systematisk och målinriktad strategi från en aktör. Vidare torde angrepp som samtidigt riktas mot flera verksamheter ofta vara allvarliga.

Övriga frågor

Tystnadsplikt för den som deltar i säkerhetskänslig verksamhet

Det behövs sekretesskydd för uppgifter som är av betydelse för Sveriges säkerhet när sådana uppgifter förekommer i enskild verksamhet. Vi föreslår att en tystnadspliktsbestämmelse införs i säkerhetsskyddslagen. Tystnadsplikten ska gälla också förhållanden som omfattas av ett för Sverige förpliktande åtagande om säkerhetsskydd. En förutsättning för tystnadsplikten ska vara att anställningen eller deltagandet placeras i säkerhetsklass.

Säkerhetsskyddet i riksdagen och Regeringskansliet

Riksdagen och dess myndigheter och Regeringskansliet omfattas i en begränsad utsträckning av säkerhetsskyddslagstiftningen. Den ordningen ska i sak föras över till en reformerad säkerhetsskyddslag. Den föreslagna bestämmelsen om krav på informationssäkerhetsklassificering kommer att vara central för bl.a. bestämmelser om placering av anställda i säkerhetsklass. Vi föreslår därför att även den bestämmelsen ska gälla för de nämnda organen.